

Khơi thông mọi nguồn lực vĩ mô hướng tới mục tiêu tăng trưởng hai con số

07:47 06/06/2026

Những kết quả tích cực trong năm tháng đầu năm 2026 đang tạo ra tiền đề vững chắc để Việt Nam bứt phá mạnh mẽ trong giai đoạn phát triển mới.

Tiến độ giải ngân đầu tư công trong 5 tháng đầu năm mới đạt khoảng 24% kế hoạch, con số còn khiêm tốn so với kỳ vọng. (Ảnh: Khánh Hùng/Vietnam+)

Nhìn lại bức tranh kinh tế-xã hội trong 5 tháng của năm 2026, có thể thấy một hệ thống giải pháp đồng bộ đã được vận hành quyết liệt, từ cải cách thể chế, tinh gọn bộ máy cho đến sự phối hợp linh hoạt giữa chính sách tài khóa và tiền tệ.

Tuy nhiên, trong bối cảnh thế giới nhiều biến động, con đường đạt được mục tiêu tăng trưởng hai con số trong năm 2026 và tạo đà bứt phá cho giai đoạn 2027-2030 theo tinh thần Kết luận số 18-KL/TW của Bộ Chính trị là một thách thức lớn, song cũng là thước đo bản lĩnh trong công tác điều hành. Việc nhận diện đúng các "nút thắt" về thể chế, sự chậm trễ trong đầu tư công và áp lực từ

chi phí đẩy sẽ giúp các nhà quản lý đưa ra những điều chỉnh kịp thời, đảm bảo tăng trưởng kinh tế đi đúng quỹ đạo đã đề ra.

Xoay trục thể chế và nền tảng vĩ mô

Kết quả kinh tế-xã hội 5 tháng đầu năm 2026 đã ghi nhận nhiều mục tiêu đạt mức khả quan, khẳng định sức hấp dẫn của thị trường Việt Nam trong mắt các nhà đầu tư trong nước và quốc tế.

Đánh giá về vấn đề này, ông Phạm Tuyến, Giám đốc môi giới Công ty Cổ phần Chứng khoán KIS Việt Nam, nhận định nhiều địa phương hiện đã lọt vào "tầm ngắm" của các tập đoàn đa quốc gia, hay còn gọi là các "đại bàng" FDI. Những con số cho thấy các chỉ tiêu xuất khẩu trong 5 tháng qua đã cán mốc hơn 445 tỷ USD, tăng trưởng tới 25%. Song hành với đó, dòng vốn FDI đăng ký đạt trên 24 tỷ USD, tăng hơn 33,4%. Đây là những tín hiệu lạc quan cho hai quý đầu năm, phản ánh niềm tin của dòng vốn ngoại vào sự ổn định vĩ mô và triển vọng tăng trưởng dài hạn của Việt Nam.

Bên cạnh đó, thị trường nội địa cũng cho thấy sự chuyển động tích cực. Tổng mức bán lẻ hàng hóa và doanh thu dịch vụ tiêu dùng tăng hơn 11%, đạt mức cao nhất kể từ năm 2024. Ngành du lịch cũng ghi nhận sự bùng nổ khi đón gần 11 triệu lượt khách quốc tế, tăng gần 15% so với cùng kỳ và xác lập kỷ lục mới. Những động lực này, theo ông Phạm Tuyến, chính là cơ sở quan trọng để duy trì mục tiêu tăng trưởng hai con số.

“Kết quả trên cho thấy chúng ta đã bám sát kết luận số 18-KL/TW là vượt qua khó khăn năm 2026, bứt phá trong giai đoạn 2027-2030 và duy trì mục tiêu tăng trưởng hai con số đã được đề ra. Cá nhân tôi đánh giá với sự điều hành linh hoạt của Chính phủ cũng như những đơn vị quản lý (như Bộ tài chính, Ngân hàng Nhà nước, Bộ Công Thương...) sẽ khai thông được động lực tăng trưởng mới cho giai đoạn 2026-2031. Đặc biệt là bám sát các mục tiêu tăng trưởng kinh tế-xã hội mà Quốc hội đã thông qua,” ông Tuyến nói.

Các chuyên gia nhận định những rào cản đã được tháo gỡ đáng kể, sẽ thúc đẩy cộng đồng doanh nghiệp gia nhập thị trường bền vững trong nửa cuối năm 2026. (Ảnh: Vietnam+)

Tuy nhiên, đi kèm với sự tăng trưởng nóng là áp lực lạm phát đang dần hiện hữu. Chỉ số giá tiêu dùng (CPI) tháng 5 dù chỉ tăng 0,3% so với tháng trước, mức thấp nhất trong 3 tháng gần đây, nhưng nếu so với cùng kỳ năm ngoái đã tăng tới 5,6%, khiến mức bình quân 5 tháng chạm ngưỡng 4,31%. Điều này đòi hỏi các cơ quan điều hành vĩ mô phải thực sự thận trọng trong các quyết sách tiếp theo.

Trước thực trạng đó, ông Tuyến nhấn mạnh Chính phủ đã định hình rõ nét vai trò của cải cách thể chế như một "động cơ" cho tăng trưởng. Thủ tướng Lê Minh Hưng đã nhiều lần nhấn mạnh nhiệm vụ hoàn thiện thể chế và tinh gọn bộ máy, bao gồm việc vận hành chính quyền địa phương hai cấp và đẩy mạnh phân cấp, phân quyền. Việc cắt giảm thủ tục hành chính và tái cấu trúc môi trường số không chỉ là khẩu hiệu mà đã chuyển hóa thành những lợi ích kinh tế cụ thể. Ước tính, việc bãi bỏ các quy định, điều kiện kinh doanh chồng chéo giúp doanh nghiệp tiết giảm chi phí hàng năm lên đến gần 1 tỷ USD, tương đương khoảng 24-25 nghìn tỷ đồng.

Quan trọng hơn, ông Tuyến chỉ ra việc loại bỏ các khâu trung gian đã giúp thời gian giải quyết thủ tục hành chính tại chính quyền địa phương giảm tới 53%. Những rào cản trước đây vốn là nỗi lo của doanh nghiệp trong việc phê duyệt dự án đầu tư, đất đai hay giải phóng mặt bằng nay đã được tháo gỡ đáng kể,

tạo ra một chỉ số PMI (Chỉ số nhà quản trị mua hàng) khỏe mạnh hơn, thúc đẩy cộng đồng doanh nghiệp gia nhập thị trường bền vững trong nửa cuối năm 2026.

Tháo gỡ điểm nghẽn đầu tư công

Mặc dù bức tranh tổng thể có nhiều mảng sáng, nhưng để hiện thực hóa mục tiêu tăng trưởng hai con số, các chuyên gia cho rằng Việt Nam vẫn phải đối mặt với những thách thức nội tại đáng kể.

Bà Vũ Việt Linh, Phó Giám đốc Phòng Phân tích, Khối Khách hàng Tổ chức tại Maybank Investment Bank, cho rằng tăng trưởng GDP quý 1 đạt 7,8% là nền tảng đáng khích lệ. Bước sang quý 2, dựa trên số liệu công bố cho tháng Tư và tháng Năm, dự báo tốc độ tăng trưởng GDP có thể duy trì ở mức tương đương, quanh ngưỡng 7,8%, do vậy mục tiêu cả năm đạt 10% trở lên vẫn là một thách thức rất lớn. Theo phân tích của bà Linh, tiến độ giải ngân đầu tư công trong 5 tháng đầu năm mới đạt khoảng 24% kế hoạch, con số còn khiêm tốn so với kỳ vọng. Trong đó, vốn đầu tư thực hiện từ nguồn ngân sách Nhà nước chỉ tăng 11,2%, thấp hơn nhiều so với mức tăng 21,1% của cùng kỳ năm 2025.

Kỹ sư NSMO trực điều hành hệ thống điện quốc gia với các công cụ giám sát vận hành. (Ảnh: NSMO)

Nguyên nhân cốt lõi của sự chậm trễ này vẫn nằm ở công tác giải phóng mặt bằng và năng lực thi công của các nhà thầu. Song, nhìn sâu vào số liệu, vẫn có những địa phương trở thành điểm sáng nhờ sự quyết liệt trong điều hành. Hà

Nội, Cần Thơ và Ninh Bình là những đơn vị dẫn đầu với mức tăng trưởng vốn đầu tư thực hiện từ ngân sách lần lượt đạt 59%, 47% và 21%.

"Yếu tố tạo nên sự khác biệt chủ yếu đến từ tốc độ và hiệu quả trong công tác giải phóng mặt bằng. Đây là bài học thực tiễn quan trọng cần được nhân rộng. Trong giai đoạn tới, khi mô hình chính quyền địa phương hai cấp dần đi vào ổn định sau một năm triển khai, kỳ vọng các tác động tích cực sẽ phản ánh rõ nét hơn vào môi trường kinh doanh," bà Linh nhận định.

Một vấn đề mang tính chiến lược khác được bà Linh đặc biệt lưu ý là an ninh năng lượng. Khác với nhiều quốc gia, tại Việt Nam, sự ổn định của hệ thống cung ứng điện có mối liên hệ hữu cơ với sức hấp dẫn của dòng vốn FDI. Trong bối cảnh Việt Nam đang hướng tới các ngành công nghệ cao và bán dẫn, bất kỳ sự gián đoạn năng lượng nào cũng có thể khiến các "đại bàng" chuyển hướng sang các thị trường đối tác cạnh tranh trong khu vực.

Do đó, các chuyên gia khuyến nghị việc đảm bảo nguồn cung điện và xăng dầu không chỉ là vấn đề dân sinh mà còn là nhiệm vụ chính trị để giữ vững lợi thế cạnh tranh quốc gia. Điều này đòi hỏi Bộ Công Thương và các đơn vị liên quan phải có những kịch bản ứng phó chủ động, tránh để xảy ra tình trạng thiếu hụt cục bộ làm đứt gãy chuỗi sản xuất.

Để vừa kích thích sản xuất, vừa kiểm giữ lạm phát bình quân ở mức tiêu khoảng 4,5%, các chuyên gia cho rằng sự phối hợp giữa chính sách tài khóa và tiền tệ đang được vận hành theo một cơ chế đặc biệt: "Tài khóa gánh dòng tiền-Tiền tệ giữ mỏ neo."

Ông Tuyến chỉ ra đây là chiến lược xuyên suốt nhằm đối phó với áp lực chi phí đẩy từ bên ngoài, đặc biệt là khi căng thẳng địa chính trị tại Trung Đông khiến giá dầu leo thang, gây sức ép mất giá lên đồng Việt Nam. Hiện, Ngân hàng Nhà nước đang duy trì mặt bằng lãi suất VND ở mức tương đối cao để ổn định tỷ giá, qua đó giúp "hạ nhiệt" đà tăng giá của các nguyên liệu nhập khẩu đầu vào (như sắt thép, xăng dầu và linh kiện điện tử).

Ở chiều ngược lại, chính sách tài khóa đang phát huy vai trò "khoan thư sức dân" với một dư địa còn khá rộng rãi.

Bà Vũ Việt Linh phân tích tỷ lệ nợ Chính phủ trên GDP của Việt Nam đã giảm mạnh từ 48% năm 2016 xuống chỉ còn khoảng 30% vào năm 2025. Đây là nền tảng cực kỳ vững chắc để Chính phủ có thể chủ động can thiệp bình ổn giá cả khi cần thiết. Bên cạnh đó, việc tạm dừng lộ trình tăng giá điện, học phí hay viện phí, những biện pháp từng có hiệu quả trong giai đoạn đại dịch, hoàn toàn

có thể được xem xét linh hoạt để tránh tác động cộng hưởng lên mặt bằng giá hàng hóa. Theo bà Linh, sự chủ động này sẽ giúp ổn định kỳ vọng của người dân và doanh nghiệp, tạo tâm lý an tâm để đầu tư và tiêu dùng.

Theo TTXVN